

Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused riiklikult olulistele projektidele

Kehtib alates 22.07.2020

Käenduse eesmärgiks on võimaldada riiklikult olulistele projektidele uut finantseeringut COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste ületamiseks. Käendusega on võimalik tagada laenu- ja liisingulepingust tulenevaid ettevõtja kohustusi.

Teenusetingimustele vastava käenduse saamiseks esitab pank või liisinguandja KredExi kodulehel asuva taotluse. Pank või liisinguandja on kohustatud säilitama tingimuste täitmist tõendavad dokumendid.

Teenuse kasutamisega kaasneb riigiabi, mille andmisel juhindutakse Euroopa Komisjoni 19.03.2020 teatise „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (edaspidi riigiabi ajutine raamistik) jaotisest 3.2 ning 30.03.2020 antud riigiabi loast SA 56804.

Tingimused ettevõtjale	<ul style="list-style-type: none">– Laenuaotleja on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse.– Ettevõtja¹ on esitatud finantsprognoside kohaselt pikas perspektiivis jätkusuutlik ning maksejõuline.– Ettevõtja ei olnud raskustes olev ettevõtja² 31.12.2019 seisuga.– Laenuaotleja ja temaga seotud ettevõtjate grupi Eestis registreeritud ettevõtjad on Eesti Vabariigi äriregistrile esitanud 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande ja muud nõutud andmed.– Laenuaotleja 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande audiitori otsus on märkusteta.– Laenuaotlejal ja temaga seotud ettevõtjate grupil puuduvad krediidi- ja finantseerimisasutustele ületähtajalised võlgnevused.– Laenuaotleja ja temaga seotud ettevõtjate grupp on täitnud laenu taotlemise seisuga maksudeklaratsioonide esitamise kohustuse.– Laenuaotlejal ja temaga seotud ettevõtjate grupil puuduvad riiklike maksude maksuvõlad või need on ajatatud.– Laenuaotlejal, laenuaotleja juhtimis- ja järelevalveorgani liikmetel ning laenuaotleja omanikel ei ole kehtivaid kriminaalkaristusi.– Ettevõtja kohustub teavitama KredExi, kui ta on COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust põhjustatud kriisi tõttu saanud riigi 2020. aasta lisaelarve vahendite arvelt toetust teisest meetmest, muudest riigieelarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt.– Ettevõtja on olulise mõjuga kogu Eesti majandusele, majandussektorile või regioonile ning ilma finantsinstrumenti rakendamata võivad suure tõenäosusega kaasneda negatiivsed sotsiaalsed tagajärjed või turutõrked.– Ettevõtjal ei ole võimalik muude allikate abil täiendavaid finantsvahendeid kaasata või oleks see ebamõistlikult kulukas.– Kinnisvara arendamise projekti saab riiklikult olulise projektina käsitleda eeldusel, et projekt hõlmab vähemalt 10 000 ruutmeetrit mitteeluruumide arendamist ja on Ehitusregisris tähistatud poolleiolevana seisuga 12.03.2020.
------------------------	--

¹ Ettevõtja on äriseadustiku kohaselt äriühing (täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts ja tulundusühistu) ning füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kellele kaupade müük või teenuste osutamine on püsiv tegevus. Ettevõtjale teenusetingimustes kehtestatud tingimused kehtivad laenuaotleja ja konsolideeritult temaga seotud ettevõtjate kohta. Seotud ettevõtjate määramisel lähtuvad pank ja liisinguandja oma sellekohasest sisemisest regulatsioonist.

² Nagu on määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 lõikes 18 (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1). Raskustes olevaks ei loeta väikest või keskmise suurusega ettevõtjat (VKE), kes on tegutsenud alla 3 aasta. Rohkem kui 3 aastat tegutsenud ettevõtja ei tohi olla kaotanud üle poole oma osa- või aktsiakapitalist (nimiväärtus + ülekurs). Kui ettevõtja ei ole VKE, kontrollitakse täiendavalt ettevõtja arvestuslikku finantsvõimendust kahe viimase aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud väiksem kui 7,5. Juhul, kui see tingimus ei ole täidetud, kontrollitakse ettevõtja EBITDA suhet intressimaksete kattevarasse viimase kahe aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud suurem kui 1. Ettevõtja on igal juhul raskustes, kui tema suhtes on algatatud pankroti- või likvideerimismenetlus.

KredExi käenduse ulatus	<ul style="list-style-type: none"> – Alates 10 000 000 eurost ettevõtja kohta, kuid mitte rohkem kui 90% tagatavast laenust. Seotud ettevõtjate puhul kehtib limiit ettevõtjate grupi kohta tervikuna. – Kinnisvara arendamise projekti puhul on võimalik ka väiksem käendussumma kui 10 000 000 eurot ettevõtja kohta. – Käenduse ulatus liisingust tulenevale kohustusele arvutatakse käibemaksuta summast. – KredExi erakorraliste käendustega tagatavad laenud ja KredExi erakorralised laenud³, mis on antud kooskõlas riigiabi ajutise raamistikuga, on kokku piiratud summaga, mis ei ületa ettevõtja kahekordset palgakulu koos sotsiaalmaksuga, 25% ettevõtja käibest või väikese ja keskmise suurusega ettevõtja⁴ põhjendatud 18 kuu likviidsusvajadust või suurettevõtja⁵ põhjendatud 12 kuu likviidsusvajadust. KredExi erakorralise käendusega tagatava laenu ja KredExi erakorralise laenu maksimaalse summa määramisel võetakse aluseks ettevõtja palgakulu ja käive 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande või Maksu- ja Tolliameti andmetel. – Käendussumma väheneb proportsionaalselt laenu- või liisingusumma vähenemisega. – Vabariigi Valitsuse vastavasisuline otsus on vajalik juhul, kui KredExi erakorraliste käenduste ja KredExi erakorraliste laenude summa ettevõtja kohta koos teiste COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamise ja riigi 2020. aasta lisaeelarve seaduse alusel eraldatavate vahendite arvel võimaldavate finantsinstrumentidega (käendused, laenud, võla- ja vahetusvõlakirjade, aktsiate või osade märkimine ja omandamine) kokku on vähemalt 10 000 000 eurot. – KredExil on õigus küsida käesolevate teenusetingimuste raames esitatud taotluse osas Vabariigi Valitsuselt eelhinnangut selle riiklikule olulisusele ja edasise menetlemise otstarbekusele.
Käendatavad laenud ja nende tingimused	<ul style="list-style-type: none"> – Käendatav laen käesolevate teenusetingimuste tähenduses on laen, laenulimiit, arvelduskrediit ja liising (välja arvatud kasutusrent). – KredEx käendab uut laenu. – Käendatava laenu sihtotstarve on COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste ületamiseks tehtavate kulutuste finantseerimine. – Käendatava laenu intressimäär ei või olla kõrgem kui 6 kuu EURIBOR + 5% aastas (antud kontekstis ei ole EURIBORi arvestuslik väärtus kunagi väiksem kui 0) ja lepingutasu kõrgem kui 1% käendatava laenu summast.
Käenduse kehtivus	<ul style="list-style-type: none"> – Käenduse kehtivus on kuni 72 kuud. – Käenduslepingut on riigiabi ajutise raamistiku raames võimalik sõlmida ja muuta kuni 31.12.2020. Alates 01.01.2021 lähtutakse käenduse muutmisel kehtivatest riigiabi reeglitest. KredExi käenduse andmise otsus kehtib 90 kalendripäeva, kui otsuses ei ole märgitud teisiti, kuid mitte kauem kui 28.12.2020.
Laenusaaja peamised kohustused	<ul style="list-style-type: none"> – Laenusaajal on ilma Vabariigi Valitsuse eelneva kooskõlastuseta keelatud: <ol style="list-style-type: none"> 1. kasumi väljavõtmine, omaaktsiate tagasiost ning kõik muud maksed omanikele (välja arvatud riik) omakapitalist; 2. kohustuse ennetähtaegne tagastamine kolmandatele isikutele; 3. tegevusalade laiendamine, välja arvatud juhul, kui finantsinstrumendi saaja juhtorgan on selle heaks kiitnud enne

³ Kui ettevõtja kasutab sarnaseid teenuseid Maaelu Edendamise Sihtasutuse poolt, kehtivad piirangud ühiselt.

⁴ Väikese ja keskmise suurusega ettevõtja on äriühing, kellel on vähem kui 250 töötajat ja kelle aastakäive ei ületa 50 mln eurot ja/või bilansimaht ei ületa 43 mln eurot vastavalt EÜ määruse 651/2014 Lisale 1.

⁵ Suurettevõtja on äriühing, kes ei ole väikese ja keskmise suurusega ettevõtja.

	<p>Vabariigi Valitsuse poolt 12. märtsil 2020. a eriolukorra välja kuulutamist;</p> <p>4. juhtimistasude maksmine seotud osapooltele.</p> <p>– Laenusajaal on ilma KredExi eelneva nõusolekuta keelatud:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. samal tegevusalal tegutseva ettevõtja või ettevõtte omandamine või ühinemine; 2. jagunemine või olulises mahus varade võõrandamine; 3. seotud osapooltele maksete tegemine kaupade või toodete ja teenuste eest ning finantseerimisinstrumentide teenindamiseks.
Lepingutasu	– Vastavalt Vabariigi Valitsuse otsusele, minimaalselt 0,1% käendussummal.
Lepingu muutmise tasu	– 0,1% käendussummal.
Käendustasu	<p>– Vastavalt projekti riskitasemele, kuid mitte madalam riigiabi ajutises raamistikus sätestatud alammääradest.</p> <p>– Käendustasu puhul rakendatakse astmelist lähenemist, mis tagab lühemaajaliste finantsinstrumentide madalama tasu võrreldes pikemaajalistega.</p>
Lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasu	– Käenduse ennetähtaegse lõpetamise tasu ei ole.
Tasude arvestamine	– Arvelduskrediidi ja korduvkasutusega laenulimiidi puhul arvestatakse tasusid limiidi käendusega tagatud osalt.

Taotlemine

Käendustaotluse esitamiseks täidetakse KredExi kodulehel taotlusvorm, millele lisatakse:

- Projekti sotsiaalmajandusliku mõju analüüs, mis tõendab ettevõtja või projekti olulist mõju Eesti majandusele, majandussektorile või regioonile ja võimalikke negatiivseid sotsiaalseid tagajärgi või turutõrkeid, kui ettevõtja ebaõnnestub või projekt jääb teostamata. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi koostamisse peab olema kaasatud sõltumatu ekspert, kellel on varasem sotsiaalmajandusliku mõju hindamise kogemus. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüs peab hõlmama vähemalt Justiitsministeeriumi ja Riigikantselei "Mõjude hindamise meetodika"⁶ lisa 3 "Mõjude väljaselgitamise kontrollküsimustik" abil tuvastatud mõjude hinnangut.
- Dokumentaalne tõestus, et ettevõtjal ei ole võimalik muude allikate abil täiendavaid finantsvahendeid kaasata või oleks see ebamõistlikult kulukas.
- Kirjeldus COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste kohta, mille ületamiseks laenu taotletakse ja kuidas saadava laenu abil ajutised raskused ületatakse ning võetud laenukohustused tagasi makstakse.
- Investeeringu puhul äriplaani.
- Finantsprognoosid, mis hõlmavad vähemalt laenuperioodi.
- Viimase lõppenud majandusaasta kinnitatud aruanne (auditeerimiskohustusega ettevõtjal auditeeritud) ja jooksva aasta vahearuanne, mis ei ole vanem kui kolm kuud.
- Väljavõte riigiabi registrist ettevõtja poolt saadud riigiabi kohta. Ettevõtja kohustub täiendavalt vabas vormis teavitama toetustest, mis väljatrükil ei kajastu, kuid on saadud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust põhjustatud kriisi tõttu riigi 2020. aasta lisaeelarve vahendite arvelt, muudest riigieelarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt.

Käendust ei anta järgnevate tegevuste ja ettevõtjate rahastamiseks

- Põllumajandustoodete esmatootmine, kalandus ja vesiviljelus ning metsamajandus.
- Tubaka (ning sellega seotud toodete) valmistamine, töötlemine ja turustamine.

⁶ https://www.riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/Failid/mhm_03-12-12.pdf

- Sõiduautode soetamine.

Avalikustamine

Riigiabina kantakse riigiabi registrisse laenusumma. Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ avalikustab KredEx oma veebileheküljel toetuse kohta järgmised andmed:

1. toetuse saaja nimi;
2. meetme nimetus;
3. laenusumma;
4. toetuse maksmise kestus või finantsinstrumendi tagastamise aeg ja finantsinstrumendi põhitingimused.

